

PROJECT WORK

Topic:

“A Study on The Attitude of Secondary School Students Towards Mathematics”

Submitted By-

Name : Nargis Rahman
Class: B.A. 6th Semester
Sub: Education(Major)
Paper Code: EDU-HC-6026
Roll No: UA-211-193-0195
Reg. No: 21086506

Submitted To-

Ms. Seema Rani Das

*21086506/06/24
(External)*

MAHENDRA NARAYAN CHOUDHURY BALIKA MAHAVIDYALAYA, NALBARI
2024

Declaration

This is to certified that the work contained in this project report entitled as

"A Study on the attitude of Secondary School students towards mathematics"

Is submitted to the award of bachelor of arts by Nargis Rahman a student of 6th semester B.A (Hons) 2024, Department of Education, MNCBM college, is absolutely based on their own work carried out my supervision and guidance, No part of the dissertation has been submitted for the award of any other degree in other institutions.

Date - 11/5/2024

Signature

মূৰ্চনাপত্ৰ

ক্রমিক নং	বিষয়	পৃষ্ঠা নং
1	শিৰ্ষক	1
2	বিষয়	2
3	আৰম্ভণি	3
4	অভিযন্তৰ প্ৰয়োজনীয়তা	3-4
5	উদ্দেশ্য	4-5
6	ক্ৰম অৰ্থাৎ পৰিকল্পনা	5
7	অনুসংগিক সাহিত্যিক পৰ্যালোচনা	6-7
8	সীমাবদ্ধতা	8
9	আৱশ্যকীয় তথ্যৰ প্ৰকৃতি - উৎস	8-9
10	পদ্ধতি	9
11	তথ্য সংগ্ৰহ	10
12	সম্পূৰ্ণ ব্যৱহাৰ আৰু বিশ্লেষণ	11
13	তথ্য সংগঠন	11
14	নমুনা	12
15	বিশ্লেষণ আৰু মূল্যায়ন	13-16
16	মূল্য বা পৰামৰ্শ	17
17	উপসংহাৰ	18

কৃতজ্ঞতা স্বীকাৰ

মোন এমমে মই মদেদ নাৰাসন চৌখীৰী বালিকা
মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰবীন অধ্যক্ষা মহোদয়া ড° নাৰ্গী
চক্ৰবৰ্তী বাইদেউলৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন
কৰিলোঁ। এই অবিয়নৰ্ণে সম্পন্ন কৰাৰ ক্ষেত্ৰত মোক
সকলো একাধৰ সহায় তথা দিহা পৰামৰ্শ আপবঢ়োৱা
শ্ৰদ্ধাৰ অধ্যাপিকা বাইদেউৰ ওচৰত মই কৃতজ্ঞ।
অবিয়নৰ্ণেৰ লগত প্ৰত্যেক বা পৰোক্ষভাৱে জড়িত
অভিজন ব্যক্তিৰ ওচৰত মই চিৰ কৃতজ্ঞ। তেওঁলোকৰ
মিশ্ৰিত সহায় অবিহনে এই অবিয়নৰ্ণে সম্পূৰ্ণ হৈ
নুঠিলহেতেন। মহাবিদ্যালয়ৰ শিক্ষাবিভাগৰ অধ্যাপিকা
ড° দ্বিতীয়া শৰ্মা বাইদেউলৈ মই কৃতজ্ঞতা মাঁচিছোঁ।
মোৰ অতিকৈ শ্ৰদ্ধাৰ আৰু মোৰ এই অবিয়নৰ্ণেৰ
সুকলমে সম্পূৰ্ণ হোৱাৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰত্যক্ষভাৱে সহায়
সহযোগিতা আপবঢ়োৱা অস্বাভাৱী শ্ৰীমুতা চিন্মাৰাণী দাস
বাইদেউলৈ মোৰ তৰফৰ পৰা আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা
মাঁচিছোঁ। লগতে শিক্ষা বিভাগৰ শ্ৰীমুতা কানকী বৰা
আৰু লিপিকা চক্ৰবৰ্তী বাইদেউলৈও মই কৃতজ্ঞতা
জনাইছোঁ। -

— বিন্যাদেৰে —

— নাম — নাৰ্গীছ বহমান/শ্ৰীমী - স্ব. ছাত্ৰাৱলিক

শীর্ষক (Title) :

" মানিতৰ প্ৰতি অৰ্থনৈতিক বিদ্যালয়ৰ
 হাত ছাত্ৰী সকলৰ মনোভাৱৰ ওপৰত এক
 অধ্যয়ন "

বিস্মৃতি (Abstract):

এই অধ্যয়নৰ লক্ষ্য হৈছে অবিদ্যিক বিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ ছাত্ৰী সকলৰ গনিত বিষয়ৰ প্ৰতি তেজস্বীতাৰ বৰ্তনা বাৰা। যিটো প্ৰেৰণা পৰা দ্বাৰা প্ৰেৰণা প্ৰতি-দ্বিত ৫২২ জন ছাত্ৰ ছাত্ৰীৰ এখন উচ্চতৰ অবিদ্যিক বিদ্যালয়। অধ্যয়নৰ ব্যৱস্থা কৰি এই অধ্যয়নৰ তথ্য সংগ্ৰহ কৰা হৈছিল। সালসলত হেৰা গৈছে যে অবিদ্যিক পৰ্যায়ৰ ছাত্ৰ ছাত্ৰী সকলে গনিত বিষয়ৰে কঠিন বিষয় বুলি বিবেচনা কৰিছে। 'কঠিন' শব্দৰে গনিতক দ্বিত: দ্বিত: প্ৰকাশ কৰা উদ্ভাৱনা সকলৰ প্ৰাচুৰ্য্য দ্বিত: ৭৫%। উচ্চলোকৰ মুক্তি হৈছে গনিতৰ বন্ধনত মুক্ত আছে মিলেৰ মুক্ত কৰিব লাগে। ইয়াৰ ওপৰত কঠিন বিষয়ৰে হৈছে আমতন, বাৰন আমতনৰ লগত জড়িত অধ্যয়নৰ অধ্যয়ন কৰিবলৈ মুক্ত ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। আমোদজনক কিছুমান ছাত্ৰ ছাত্ৰী আছে মিলে গনিত প্ৰতিবন্ধিত বন্ধনত জাল পায়। গনিতৰ সুবিধাৰ দিশৰ পৰা বহুতো উদ্ভাৱনা উদ্ভাৱিত হৈছে যে গনিত প্ৰতিবন্ধিত হৈছে দিন দিন জীৱনৰ বাবে উপযোগী আৰু অধ্যয়ন। এই অধ্যয়নত গনিতৰ প্ৰতি লৰা আৰু ছোৱালীৰ অনুভৱ একে হৈছে ইয়াৰ ওপৰত তথ্য সংগ্ৰহ কৰা হৈছিল। গনিত প্ৰতিবন্ধিত বাবে প্ৰতিবন্ধিত সকলে ছাত্ৰ ছাত্ৰীক বিষয়ৰে প্ৰতি নেতিবাচক দৃষ্টিভঙ্গী আৰু আৱশ্যক হৈছে মোৰা বাৰা অধ্যয়ন নিমগ্ন কৰি গনিতৰ প্ৰতি ছাত্ৰ ছাত্ৰীৰ অনুভৱ গঢ়ি তুলিব লাগে।

আবস্থান (Introduction):

গণিতৰ প্ৰতি ছাত্ৰ ছাত্ৰীৰ স্বীকৃতি বহুদিনৰ পৰা হৈছে।
 ছাত্ৰ ছাত্ৰী সকলে গণিত কঠিন বুলি বৰি পাৰ বা
 অন্যথা ছাত্ৰ ছাত্ৰী সকলে গণিত ভাল পাৰ পাৰে।
 আচলতে গণিত শিক্ষাৰ্থে দৈনন্দিন জীৱনৰ বাবে উপকাৰী।
 গণিত যৌৱণীয় কালত উপযোগী, মেৰু বাজেট
 প্ৰস্তুত কৰা, অধ্যয়নত তথ্য বুজি পোৱা, ক্ৰম কৰা
 আদি।

গতিকে গণিত শিক্ষাৰ অগ্নিপূৰ্ণ হুব লাগিব
 যাতে ছাত্ৰ ছাত্ৰীয়ে নিজৰ জীৱনৰ বাবে গণিত শিক্ষাৰ
 গুৰুত্ব উপলব্ধি কৰিব পাৰে। অগ্নিপূৰ্ণ শিক্ষণ
 অৰ্জন কৰিবলৈ জেৰী কোচাত গণিত শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত
 শিক্ষণৰ বাস্তব জীৱনৰ অধিষ্ঠিতা কৰাৰে গুৰুত্বপূৰ্ণ।
 ২০০৫ চনৰ আৱস্থাত গণিত শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত কোনোবা
 এটা বিষয় বা কোনো বিষয়ৰ প্ৰতি প্ৰকাৰ অনুভৱ
 তৰ শিক্ষণৰ বাবে অপৰিহাৰ্য বুলি প্ৰত্যক্ষ কৰিছিল।
 আমোৰ গণিত বিদ্যালয় কৰিছিল যে আমোৰ ছাত্ৰ-
 ছাত্ৰী গণিতত শিক্ষণ আৰু কৃতিত্বৰ এক অতি
 গুৰুত্বপূৰ্ণ দিয়া। বহুতো গৱেষণা মূলক অধ্যয়ন
 গণিতৰ প্ৰতি ছাত্ৰ ছাত্ৰীৰ অনুভৱ আৰু গণিতত
 উল্লেখ কৰা কৃতিত্বৰ ক্ষেত্ৰত ইতিবাচক অধ্যয়ন পোৱা
 গৈছে।

অধ্যয়নৰ প্ৰয়োজনীয়তা (Need of the Study):

গনিত বিষয়টো বহু বিষয়ক হৈছে। বিজ্ঞান, অধিমাথিক আৰু আমুকি গনিতিক বাৰনা আৰু দক্ষতাৰ ওপৰত পৰিমাণে নিৰ্ভৰশীল। গনিতৰ এক সূদূৰ হৈছিল এই বিষয় সমূহক অমালতাৰ বাবে শিক্ষামূলক আলদৰে প্ৰস্তুত কৰিব। স্বাভিগ্নিক বিদ্যালয়ত গনিতৰ ক্ষেত্ৰে অংগ্ৰাম কৰা ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে নিছৰ বছৰবোৰত অংগ্ৰাম কৰাৰ অস্বাভাৱনা হৈছে।

এই তথ্য সমূহ অল্পম্যাৰ্ণে চিনাক্তকৰণত আৰু বুজা বুজি দিচাৰে ব্যবহাৰ কৰিব পাৰি। গতিকে স্বাভিগ্নিক বিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ ছাত্ৰীৰ গনিতৰ প্ৰতি প্ৰকা সন্মোভাবত প্ৰেৰণ পেলোৱা কৰক অল্প বিস্লেখন কৰিবলৈ ইয়াক সন্মুখী দিচাৰে ব্যবহাৰ কৰিব পৰা যাব।

চৈদেশ্য (Objective):

i) স্বাভিগ্নিক পৰ্যায়ত গনিত শিক্ষাৰ প্ৰতি ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সন্মোভাবৰ চিনাক্ত কৰা।

ii) লিংগৰ ভিত্তিত স্বাভিগ্নিক বিদ্যালয়ৰ গনিত শিক্ষাৰ প্ৰতি ছাত্ৰ ছাত্ৰীৰ সন্মোভাবৰ পৰ্যায় চিনাক্ত কৰা।

- iv) বিদ্যালয়খনত শিক্ষক আৰু ছাত্ৰ ছাত্ৰীৰ অনুপাত
বিগান আৰু বাবে তদ্য সংগ্ৰহ কৰা।
- v) ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ শিক্ষণীয় প্ৰদৰ্শন, বিদ্যালয়ৰ
পৰিবেশ আদিৰ তদ্য সংগ্ৰহ কৰা।

ক্ষেত্ৰ অধ্যয়নৰ পৰিসৰ (Area of Study):

এই অধ্যয়নৰ বাবে নলবাৰী জিলাৰ
অবস্থিত এখন চৰকাৰী প্ৰাথমিক বিদ্যালয়
লোৱা হৈছে। বিদ্যালয়খন স্থানীয় পৰিবেশ আছিল।
বিদ্যালয়খনৰ ত্ৰিতৰ ভাগত জিৰনিছৰা, ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ
বাৰে পুষ্টিভাল, ভাল জোচালস, পোৱা পানীৰ ব্যৱস্থা
আদিত আছে।

বিদ্যালয়খনত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ গনিতত এতি
মনোভাৱ জানিবলৈ মাতে প্ৰত্যেকজন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে
ভালদৰে সহযোগিতা আগবঢ়াইছিল। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ
লগতে বিদ্যালয়খনত মুকা শিক্ষক শিক্ষয়িত্ৰী সকলেও
ভালদৰে সহযোগ কৰিছিল।

অন্বয়গীৰ্ণক সাহিত্যৰ সমালোচনা (Review of Related Literature) :

২০২০ চনত ব্ৰাহ্মণ আৰু কৰিমা নামৰ ব্যক্তি য়ে পনিতৰ উদ্বেগ, আৰু ছাত্ৰ ছাত্ৰীৰ পনিতিক প্ৰদৰ্শনৰ মাজৰ সম্পৰ্ক পৰীক্ষা কৰিছিল। ৪২৪ জন ছাত্ৰৰ আশ্ৰয়স্থিতিৰ এমি দলে পনিতিক অন্ধাশ্ৰিত পৰীক্ষাৰ প্ৰতিক্ৰিয়া প্ৰকাশ কৰে। আনকি পনিতৰ অন্ধাশ্ৰিত লৰা ছোৱালীৰ মাজত পকা বৈপৰীত্যও পৰীক্ষা কৰিছিল। অধীশ্বনৰ সলসলত প্ৰকাশ পাইছে য়ে পনিতৰ প্ৰতি স্নেহৰ দ্বাৰা ছাত্ৰীৰ পনিতিক প্ৰদৰ্শনৰ সৈতে প্ৰধানাধিকাবে সম্পৰ্কিত আৰু ই লৰা আৰু ছোৱালীক একেদৰে প্ৰভাৱিত কৰে।

(২০১৫) গাৰ্গী ৰুচি : গাৰ্গীৰ পৰ্যবেক্ষণমূলক আৱৰ্ণৰ প্ৰতিৰত প্ৰাৰ্থীয়া প্ৰেক্ষাপটে পনিত শিক্ষান আৰু শিক্ষাবিজ্ঞান অন্বেষণ। প্ৰকৃত পনিত শিক্ষাৰ পদ্ধতি উন্নত কৰাৰ লক্ষ্যৰে পনিতৰ প্ৰতি ছাত্ৰ ছাত্ৰীৰ স্নেহৰ ওপৰত আন্তৰ্গতিকা কৰকা, পাঠদান পদ্ধতি, প্ৰেৰণাশীল পৰিৱেশৰ প্ৰভাৱৰ বিষয়ে অন্বয়গ্ৰহণ কৰিছে।

(২০১৭) বীৰ সীমানা : বীৰৰ পৰ্যবেক্ষণ পনিত শিক্ষা আৰু প্ৰেক্ষিক স্নেহবিজ্ঞানক সন্ধান লৈছে। পনিতৰ জ্ঞানমূলক প্ৰেক্ষিয়া আৰু শিক্ষান প্ৰাচৰণ ব্যক্তি পোৱাৰ ওপৰত প্ৰভাৱ প্ৰকাশ কৰিছে। প্ৰাৰ্থীয়া

ছাত্র-ছাত্রীৰ সাজত গানিতিক সনোভাৰৰ আৰু বিস্বাসৰ
বিকাশৰ বিষয়ে তেওঁ পৰীক্ষা কৰিছে ।

ডি.আৰ. বসন : অৰ্থত গনিত শিক্ষা গবেষণাত
বসন অবদানৰ বাবে পৰিচিত , পাঠ্যক্ৰম বিকাশ,
শিক্ষক প্ৰশিক্ষণ, ছাত্র ছাত্রীৰ শিক্ষণ সলানালৰ
ওপৰত দ্ৰুত আৰোপ কৰে । তেওঁৰ কাষে জামে
আমদিক আৰু সৰ্বমিক বিদ্যালয়ৰ ছাত্র ছাত্রীসকলৰ
সাজত গনিতৰ ইতিবাচক সনোভাৰ প্ৰসাৰিত কৰাৰ
প্ৰয়োজনীয়তাৰ সন্ধান কৰে ।

(2029) সোপ্তা নামৰ কৃষ্ণি বিদ্যালয়ৰ ছাত্র-ছাত্রীৰ
সাজত গনিতৰ প্ৰতি সনোভাৰ সম্পৰ্কে এক অৰিসন
চলাইছিল । তেওঁৰ সতে বস্তুতো ছাত্র ছাত্রীৰ গনিতৰ
প্ৰতি সনোভাৰ নেতিবাচক আছিল । গনিতৰ চৰ্ছগৰ
বাৰে ছাত্র ছাত্রীৰ সনোভাৰ নেতিবাচক হৈ পৰিছিল ।
গনিতৰ চৰ্ছগ সৃষ্টিৰ ইমানবাৰ কাৰণ সেনে , শিক্ষকৰ
নেতিবাচক সনোভাৰ , অ সনোবেজানিক পাঠদান আৰু
চৰ্ছ হৈ পৰি পৰীক্ষাৰ চাপ ।

সেনেদে এই বিষয়ত শিক্ষকে আৰ্হৈতৈ
সামিৰ শীল হব লাগে আৰু কচিন গনিতিক ছিগ
সম্পূৰ্ণ সনোভাৰে শিক্ষাৰ লাগে । গনিতৰ প্ৰতি
ছাত্র ছাত্রীৰ সনোভাৰ সম্পূৰ্ণ ইতিবাচক কৰিবলৈ
অকল শিক্ষকে নহয় অতিৰিক সনোভাৰ সনোভাৰ কৰিব
লাগে ।

সীমাবদ্ধকৰণ (Delimitation):

- i) অৱশ্যন কৰিব লগা প্ৰকল্পটো নলবাৰী জিলাৰ বিতৰত সীমাবদ্ধ ৰখা হৈছে।
- ii) অৱশ্যন কৰিবলৈ নলবাৰী জিলাৰ বিতৰত অৱস্থিত বাণেশ্বৰী নামৰ গাওঁ এখনৰ স্মাৰ্ভিমিক বিদ্যালয় এখন লোৱা হৈছে।
- iii) এই অৱশ্যনটো কৰিবলৈ বাণেশ্বৰী গাওঁৰ মিলন চৰ্চ্ছৰ স্মাৰ্ভিমিক বিদ্যালয়খন বিধি লোৱা হৈছে।

আৱশ্যকীয় তথ্যৰ উৎস - ইয়াৰ উৎস (Nature of Data Required - their Sources):

এই অৱশ্যনলৈত স্মৰ্ভ স্মাৰ্ভিকা পদ্ধতি (Normative Survey Method) প্ৰয়োগ কৰিছে। অৱশ্যন কৰিব লগা বিষয়টোৰ নতুন দিচালৈ স্মাৰ্ভিমিক পৰৰ অৰ্ভাও অৰ্ভম জ্ঞান জ্ঞাৰি অৱশ্যনৰ বাবে স্মৰ্ভ জ্ঞন দ্বাৰা দ্বাৰী লোৱা হৈছে।

আৱশ্যকীয় তথ্য সৰ্ভহ মেনে :- শিক্ষাব্ৰ্ভান স্মৰ্ভকীয় বৰ্ভি পত তথ্য, তৰ বাৰ্ভনা স্মৰ্ভকীয় স্মৰ্ভ্যা বিষয়ক।

তস্য সম্ভৱে চেষ্টা হৈছে - শিক্ষার্থীসকল, অব্যয়ন কৰিব
লগা বিষয়সমূহ ব্যক্তিগত ভাৱে প্ৰস্তুত কৰা আছিল।
সেয়ে প্ৰশ্নসূচী, সাক্ষাৎকাৰ আদিৰ দ্বাৰা সংগ্ৰহ কৰা
হৈছে।

পদ্ধতি (Method):

i) এই অব্যয়নসমূহে সাক্ষাৎকাৰ পদ্ধতি প্ৰয়োগ কৰি
কৰা হৈছে।

ii) এই অব্যয়নসমূহে লক্ষ্য আছিল সৰ্বশিক্ষিক
বিদ্যালয়ৰ দ্বাৰা ছাত্ৰীসকলৰ গণিতত প্ৰতি শতা
শতাংশৰ সম্ভৱে তথ্য সংগ্ৰহ কৰা।

iii) প্ৰশ্নসূচী জনত গণিতত প্ৰতি শতাংশ দ্বাৰা ছাত্ৰীসকল
শতাংশৰ সাক্ষাৎকাৰ দ্বাৰা প্ৰশ্ন কৰা হৈছে।

iv) এই অব্যয়নৰ সাক্ষাৎকাৰ বাবে শিক্ষকৰ
নিৰ্দেশনাত প্ৰশ্নসূচী পূৰণ কৰিবলৈ শিক্ষার্থীসকলক
২৫ মিনিট সময় দিয়া হৈছিল।

v) এই অব্যয়নৰ বাবে সৰ্বশিক্ষিক স্তৰৰ অষ্টম
শ্ৰেণীৰ শিক্ষার্থী সকল লোৱা হৈছিল।

তথ্য সংগ্ৰহ (Data Collection) :

এই অধ্যয়নৰ্থক তথ্য সংগ্ৰহ সংগ্ৰহ কৰিবলৈ
 গৈ মই বিদ্যালয়ৰ প্ৰধান শিক্ষক আৰু অন্য
 শিক্ষকৰ সাক্ষাৎ কৰি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ পৰা তথ্য
 সংগ্ৰহ কৰিবলৈ অনুমতি প্ৰাপ্ত কৰিছিলো।
 তাৰ পিছত শ্ৰেণী কোঠাত গৈ তেওঁলোকক স্নানে
 শিক্ষাৰ্থী সকলক সন্মুখীন কৰি ছাত্ৰ ছাত্ৰী
 স্নানৰ বুদ্ধি দিছিলো। আৰু কৈছিলো যে
 তোমালোকে সন্মুখীন কৰি দিয়াৰ দৰে তোমালোকৰ
 পনিত বিষয়ৰ প্ৰতি স্নানোত্তৰ 'হয়' বা 'নহয়' ত
 টিক চিহ্ন (✓) দি একান্ত কৰিবা। তোমালোকে
 যদি পনিত বিষয়ৰে ক'চিন পোৰা তেন্তেহলে 'হয়'
 আৰু যদি পনিত বিষয়ৰে ক'চিন নোপোৰা
 তেন্তেহলে 'নহয়' পদব্দে টিক চিহ্ন (✓) দিবা।"

চ'ৰা দিন দিবলৈ ২৫ মিনিট সন্ময় নিৰ্দিষ্ট
 কৰি দিয়া হৈছিল যদিও শিক্ষাৰ্থী সকলে তাতকৈ
 বেছি সন্ময় লৈছিল। যিহেতু নতুন শ্ৰেণী
 স্নান বিদ্যালয় লোৰা হৈছিল সেয়েহে তথ্য
 সংগ্ৰহ সংগ্ৰহ কৰোতে স্নান এদিনৰ সন্ময় লাগিছিল।

এনেদৰে তথ্য সংগ্ৰহ সংগ্ৰহ কৰা হৈছিল।
 সন্ময় সন্ময়ৰ চৰিত্ৰ কিছুমান চ'ৰা স্নান সন্ময়ক
 সন্ময় জানিবলৈ সন্ময় হৈছিলো আৰু লিখকৰ
 স্নান লৰা আৰু ছোৱালীৰ তথ্য সংগ্ৰহ কৰা হৈছিল।
 ইয়াৰ বাবে স্নান শিক্ষাৰ্থী লোৰা হৈছিল।

সঁজুলিৰ ব্যৱহাৰ (Tool use):

এই অৱস্থানৰ কাৰ্মচীয়ে সম্পাদন কৰিবলৈ তদন্ত সংগ্ৰহ কৰাৰ সময়ত ব্যৱহাৰ কৰা সঁজুলি (Tool) বিৰি হ'ল 'প্ৰশ্নসূচী'।

সঁজুলিৰ বিষয়ে বিৱৰ্তন (Description about the tool):

অৱস্থানটো সম্পাদন কৰাৰ বাবে তৈয়াৰ কৰা প্ৰশ্নসূচীখন এই নিৰ্দেশ-প্ৰস্তুত কৰিছিল। প্ৰশ্নসূচীখন ৪৫ জন ছাত্ৰ ছাত্ৰীৰ বাবে প্ৰস্তুত কৰা হৈছিল। প্ৰশ্নসূচীখনত 'হুম' 'নহুম' বিধৰ উত্তৰ দিয়া আছিল য'ত ছাত্ৰ ছাত্ৰী সকলে নিজৰ মনোভাৱ হিচাপে চিহ্ন চিহ্ন (✓) দিয়া হৈছিল। ইয়াৰ ভিতৰত ছাত্ৰৰ সংখ্যা ২২ জন আৰু ছাত্ৰীৰ সংখ্যা ২৪ জনী আছিল।

তদন্ত সংগ্ৰহ (Organization of Data):

তদন্ত সংগ্ৰহৰ তথ্য হৈছে সংগ্ৰহীত-তদন্ত সন্মুখৰ শ্ৰেণী বিভাজন, তালিকাভাৱন আৰু সম্পাদন কৰা। এই অৱস্থানত তথ্যসংগ্ৰহকাৰীয়ে অৱস্থানৰ দিয়া সন্মুখ তলত চম্পেদ দিয়া বিধে শ্ৰেণীভুক্ত কৰা হৈছে।

নমুনা (Sample) :

নমুনা হিচাপে লোৰা চৰকাৰী প্ৰকল্প
এখন অধ্যক্ষিক বিদ্যালয় লোৰা হৈছে :-

ক্রমিক নং	বিদ্যালয়ৰ নাম	ব্যৱস্থাপনা
1	মিলন চৈধ্যৰ অধ্যক্ষিক বিদ্যালয়, বালেশ্বৰ	চৰকাৰী

বিশ্লেষণ (Analysis):

তদন্ত বিশ্লেষণৰ অৰ্থ হৈছে সংগ্ৰহীত তদন্ত সমূহৰ শ্রেণী বিভাজন, তালিকাভুক্তি আৰু সন্মানে কৰা বেঙ্গা চিহ্ন উপস্থাপন কৰা আদি।

এই অধিগননৰ দ্বিগত সমূহ তালিকা প্ৰস্তুত কৰি সত্ৰংগত উপস্থাপন আৰু দৃষ্টি অংকন কৰি দেখুওৱা হৈছে। এই অধিগননত ছাত্ৰ ছাত্ৰীৰ গনিতৰ প্ৰতি প্ৰকাৰ সন্মানেৰক সংখ্যা আৰু সত্ৰংগৰ সন্মানে উপস্থাপন কৰা হৈছে। দৃষ্টি অংকৰ সন্মানে বিজ্ঞান জন ছাত্ৰ ছাত্ৰীয়ে নিজৰ সন্মানেৰক প্ৰকাশ কৰিছে তাক জনা গৈছে। ছাত্ৰ ছাত্ৰীৰ সন্মানেৰ সমূহক 'হয়' 'নহয়' ৰ চাৰা ভাগ কৰা হৈছে। ইয়াৰ উপস্থাপন হৈছে তদন্তৰক তুলনামূলক ভাবে সন্মানে।

অধিগননৰে অধিক হোৱা সন্মানেৰক সন্মানেৰ বিজ্ঞানজনৰ ছাত্ৰ ছাত্ৰী সমূহৰ গনিতৰ প্ৰতি সন্মানেৰক বিজ্ঞানজন ছাত্ৰ ছাত্ৰীয়ে 'হয়' আৰু বিজ্ঞানজন ছাত্ৰ ছাত্ৰীয়ে 'নহয়' বুলি প্ৰকাশ কৰিছে তাক তালিকাৰ সন্মানে তলত উপস্থাপন কৰা হৈছে। —

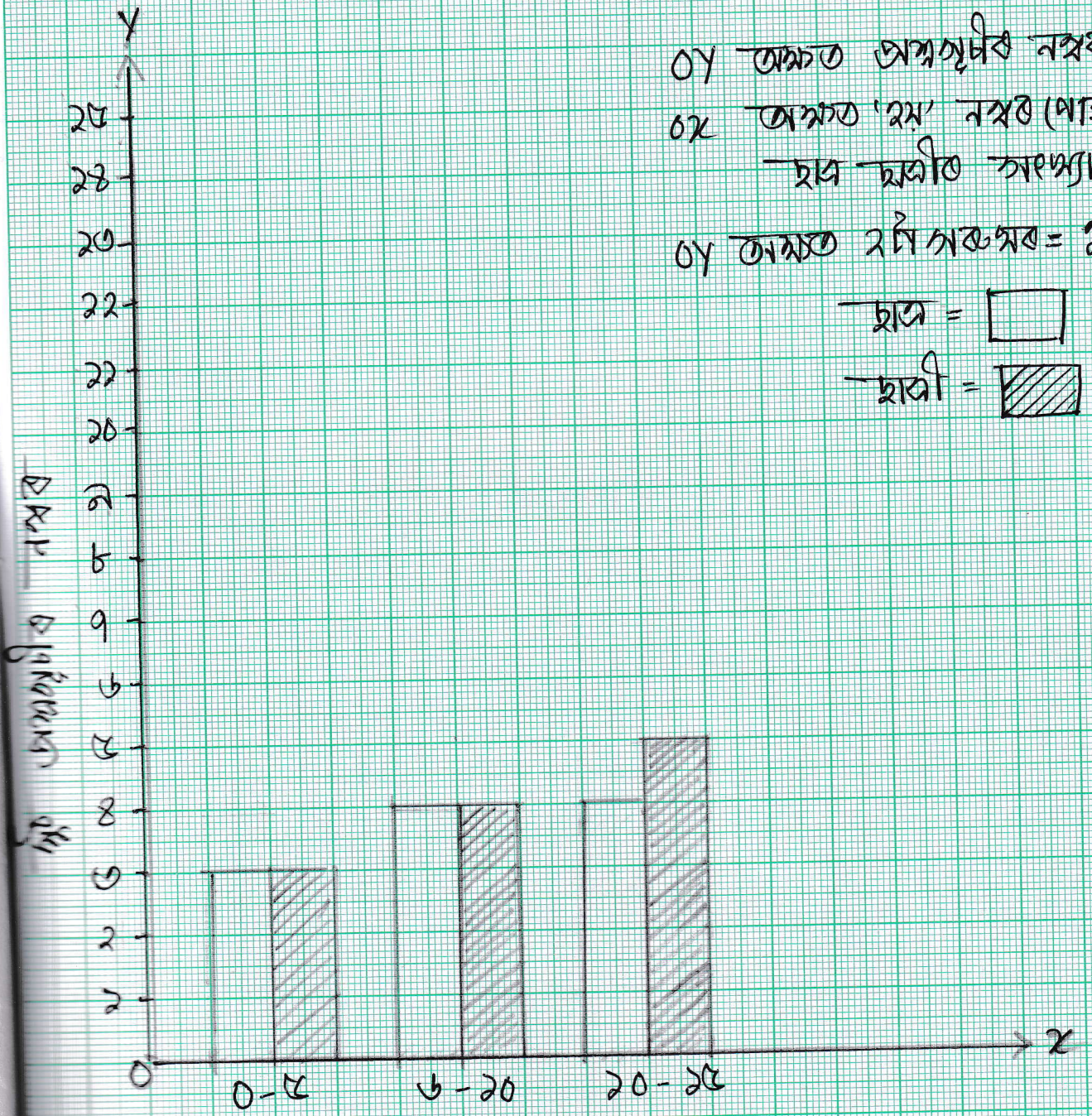
টীকা নং-২ ত ছাত্র আৰু ছাত্ৰীৰ অন্তঃস্থ অঙ্গসমূহৰ
 অংশ চিত্ৰ কৰা হ'ল:
 তালিকা নং-২

গণিতৰ প্ৰতি কঠিনতাৰ শিক্ষাৰ্থীসকলৰ সংখ্যা	ছাত্ৰৰ সংখ্যা	ছাত্ৰীৰ সংখ্যা	ছাত্ৰৰ অংশ	ছাত্ৰীৰ অংশ
মুঠ	২২	২৬	৫২%	৬৬%
নমুনা	২০	৮	৪০%	৩৩%

এই অধিবেশনত অধ্যক্ষ হোৱা ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ
 অঙ্গসমূহৰ পৰা নমুনা সংগ্ৰহ কৰাৰ, অধিবেশন আৰু
 নিম্নতম ভাগত ভাগ কৰি তালিকা নং-২ চিত্ৰ
 কৰা হ'ল →

তালিকা-২

বিভাগ	নমুনা	ছাত্ৰৰ সংখ্যা	ছাত্ৰীৰ সংখ্যা
অধিবেশন	২০ - ২৬	৪	৮
অধিবেশন	৬ - ২০	৪	৪
নিম্নতম	০ - ৮	৩	৩

OY ଭାଗର ଅନୁସୂଚିତ ନମ୍ବର
 OX ଭାଗର 'ବୟସ' ନମ୍ବର (ପାଠା
 ହାଜିର ହାଜିର ନାହାନ୍ତି
 OY ଭାଗର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସଂଖ୍ୟା = 2 ଏକକ

ହାଜିର =
 ହାଜିର ନାହାନ୍ତି =

ଅନୁସୂଚିତ ନମ୍ବର

0-10 10-20 20-30

x

ফলাফল (findings) and result):

এই অবিয়নর্থে স্মৃত্যন্থিক স্তব্ধ অর্থে শ্রীৰ
 ওপৰত কৰা হৈছে। স্মৃত্যন্থিক পৰ্যায়ৰ এখন
 চৰকাৰী প্ৰাক্তৰ বিদ্যালয়ত তথ্য সঙ্গ্ৰহ সংগ্ৰহ কৰা
 হৈছিল। ওপৰত দিয়া ছাদ আৰু ছাত্ৰীৰ গনিতৰ
 প্ৰতি তেওঁলোকৰ কেনেদৰেৰে মনোভাৱ তাক সত্ৰাংগ
 হিচাপত তালিকা নং-২ ত উপস্থাপন কৰা হৈছে।
 মুঠ ৪৫ জন ছাদ ছাত্ৰীৰ ত্ৰিতৰত গনিতৰ প্ৰতি
 কচিনতাক লৈ ছাদই ৫২% সত্ৰাংগ 'হয়' উপৰ
 স্তৰত কৰিছে আৰু ছাত্ৰী ৬৬% সত্ৰাংগই 'হয়'
 বুলি মনোভাৱ প্ৰকাশ কৰিছে। ইয়াৰ উপৰি
 প্ৰশ্নসূচীখনত প্ৰকা প্ৰশ্ন সঙ্গ্ৰহৰ ত্ৰিতৰত প্ৰকা
 নপ্ৰকা সঙ্গ্ৰহ সৰ্বাধি, নিপ্ৰ, আৰু স্মৃত্যন্থিক হিচাপে
 তালিকা নং-২ ত তেওঁলোকৰ মনোভাৱ প্ৰকাশ কৰিছে।
 এই অবিয়নর্থেৰ ফলাফলত পোৱা গৈছে যে বেছিভাগ
 ছাদ ছাত্ৰীয়ে গনিত বিষয়ৰ প্ৰতি সৰ্বাধি প্ৰকাশ
 কৰে আৰু ছাদ ছাত্ৰী দুয়োটা লিংগতে এই
 গনিত বিষয়টোত কচিনতা লাভ কৰে।

তালিকা-২ৰ বেছাচিহ্ন হিচাপে তলত উপস্থাপন কৰা হৈছে।

সম্ভব্য বা পৰামৰ্শ (Recommendations) :

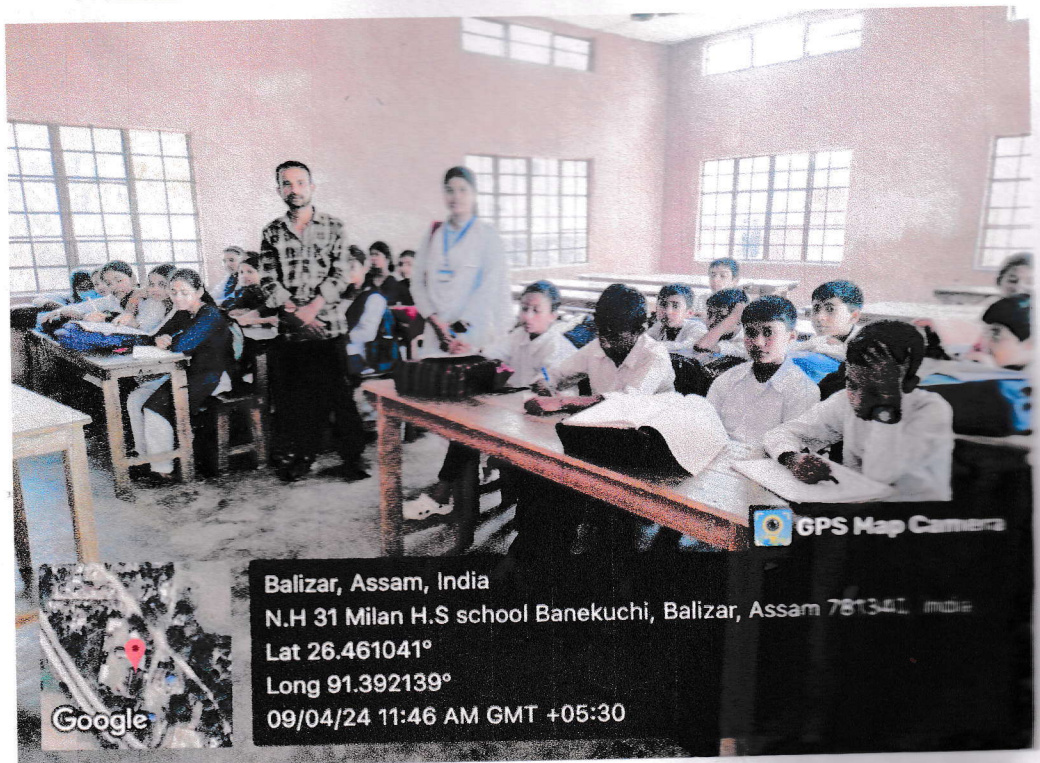
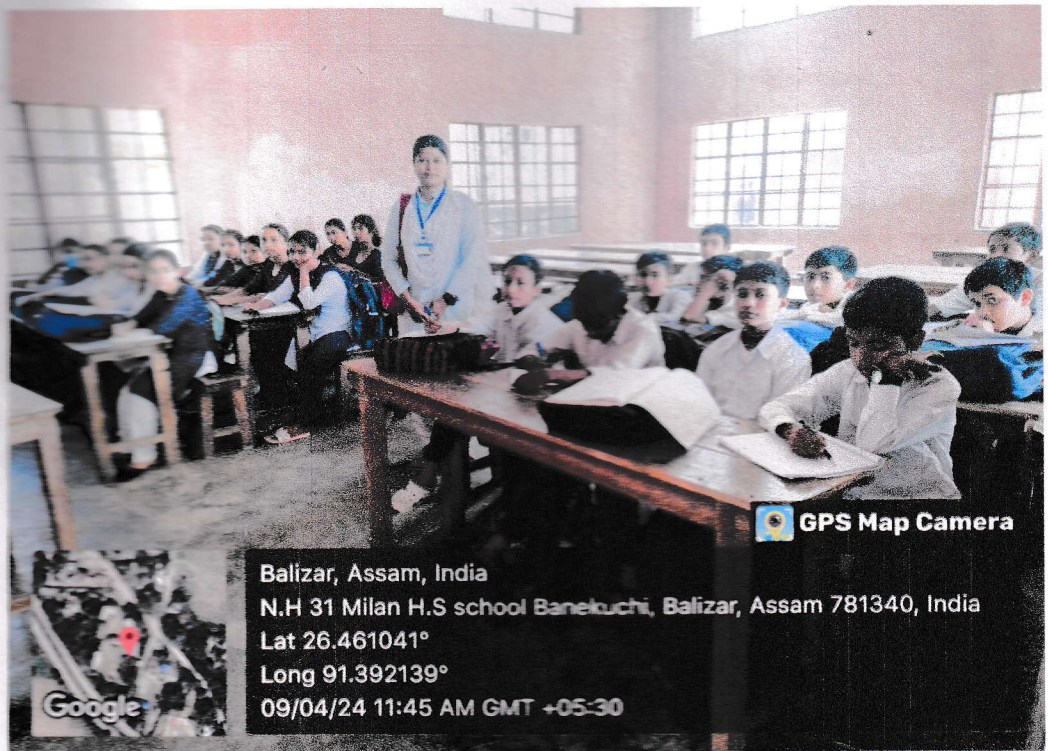
গনিতৰ প্ৰতি শকা ছাত্ৰ ছাত্ৰী সকলৰ মনোভাৱ সম্বন্ধে বহু কৈছজন গবেষণা বহু বিষয়ৰ সম্ভব্য দাঙি বিধিছে। সকলো বিষয়ৰ গবেষণা সকলে এই সম্ভব্য দাঙি বিধিছে যে ছাত্ৰ ছাত্ৰী গনিতৰ প্ৰতি শকা তেওঁ আৰু কঠিনতা তেওঁলোকক দিয়া শিক্ষাৰ দ্বাৰা উদ্ভূত হয়। ইয়াৰ কাৰণ হৈছে বিদ্যালয়ৰ শিক্ষক সকলে দিয়া শিক্ষাৰ পদ্ধতি। মোৰ মতে ছাত্ৰ ছাত্ৰীক গনিত শিক্ষাবলৈ বাগৰ আৰু পেন্সিলৰ ব্যৱহাৰে অন্য নিৰ্দেশনাপুলক বিন্যাস ব্যৱহাৰ কৰিব লাগে। নতুন দক্ষতা শিক্ষাৰ আশত পৰিষ্কাৰ কৰিব বাহা চিন্তা কৰিব লাগে। আচলগতভাৱে নতুন, অধিক উচ্চলৈ দক্ষতা প্ৰবৰ্তনৰ পূৰ্বে পূৰ্বচৰ্ত দক্ষতা সম্বন্ধে কৈছবা-দিনো পৰ্যালোচনা কৰিব লাগে।

সমতলে নিৰ্বাচিত সম্ভব্য সম্বন্ধে চাৰিওফালে নিৰ্দেশনাৰ গঠন, সম্ভব্য সম্বন্ধেৰ সম্ভব্য শিক্ষাৰ্থীসকলক পাৰদৰ্শিক ক্ৰিয়া কলাপ কৰিবলৈ অনুমতি দিয়া উচিত। শিক্ষক, অভিভাৱকসকলে আনন্দিতভাৱে শিক্ষাৰ্থীক গনিত বিষয়টোক লৈ সুস্থ মনোভাৱ বন্ধাণে আৰু সমাজ কৰি তুলাতো আবশ্যকীয়।

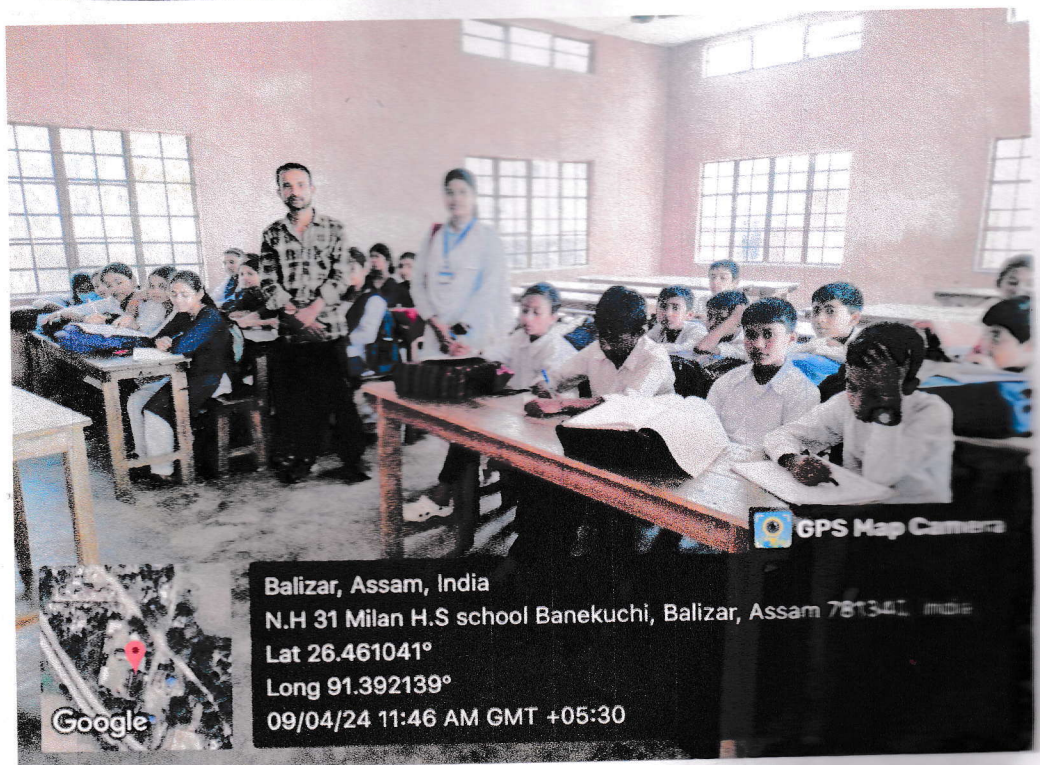
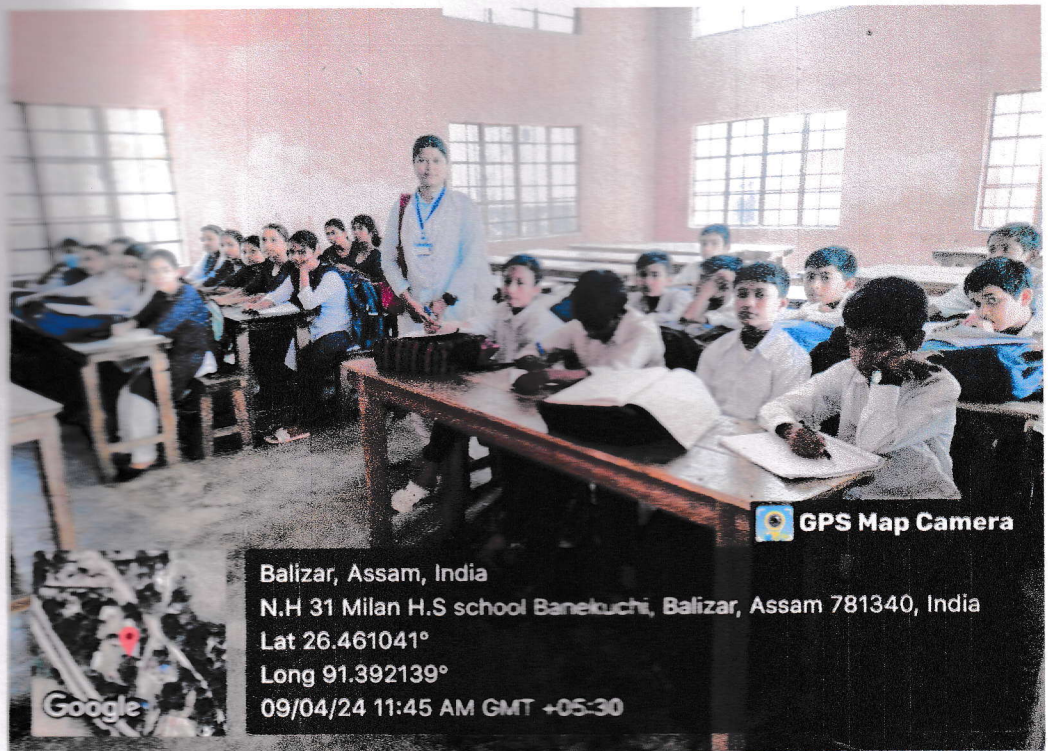
উপসংহাস (Conclusion) :

এই অবিয়নৰ্শেৰ পৰা স্মিত জানিলো যে গনিতৰ প্ৰতি ছাত্ৰ ছাত্ৰীৰ স্নেহেৰে বৈচিত্ৰগম্য। কিন্তু উপলব্ধি তপ্তৰ ত্ৰিত্তিত বৈচিত্ৰগম্য ছাত্ৰ ছাত্ৰীৰ গনিত বিষয়ৰে কচিন বিষয় বুলি নিজৰ স্নেহেৰে প্ৰকাশ কৰিছে। তাৰ ত্ৰিত্তিত বিচুস্মান ছাত্ৰ ছাত্ৰীৰ গনিত জাল পাস বুলিও গন্য কৰিছে কাৰণ গানিতিক স্নানগ্ৰী স্নহজে স্নজিব পৰা আৰু স্নিকৰে তেউলোকাৰ স্নহস কৰে। স্নেৰ তপ্ত স্নগ্ৰহ বৰাৰ স্নতে ছাত্ৰ ছাত্ৰী স্নকালৰ গনিত বিষয়ৰে কচিন পোৰাৰ বৰকৰে স্নেছে স্নুস্নু কৰিবলগীয়া স্নত স্নগ্ৰহ, অহিগ্ৰকৰ স্নমিকা, স্নিকৰাৰ প্ৰেৰনা, স্নেৰীকোটাৰ নিৰ্দেশনা। এই অবিয়নৰ্শেৰ স্নেহেৰে স্ননক কৰাৰে স্নল গনিতৰ প্ৰতি স্নাগ্ৰী বৈচিত্ৰগম্য স্নিকৰ্মীসে লৰা। স্নবিত্তিক বিদ্যালয়ত গনিত পাঠ্যনৰ স্নেত স্নিকৰাৰ স্নকালে স্নেৰন পৰিচালনা কৰিব লাগিব স্নাতে স্নয়াক স্নবিক স্নপ্পূৰ্ণ কৰি তোলা হয়। স্নপ্পূৰ্ণ স্নিকৰে ছাত্ৰ ছাত্ৰীৰ গনিত জাল পাবলৈ বৰি কৰিব। স্নেৰীয়া ছাত্ৰ ছাত্ৰীসে গনিত জাল পাস তেতিয়া ছাত্ৰ ছাত্ৰীৰ গনিত স্নিকৰ প্ৰতি স্নাকৰ্মিত হয় পাৰিব।

Photography 00 -

Photography 00 -

প্ৰশ্নসূচী

- ১) তুমি অলপ কঠিন পোৱা নেকি? হয়/নহয়
- ২) তুমি ককাৰ বা ককাদেৱত অংক কৰি ভাল পোৱা নেকি? হৰত/কিন্দানত
- ৩) তুমি ককাৰ বা ককাদেৱৰ লগত অংক কৰা নে? হয়/নহয়
- ৪) তুমি পঢ়িবে পৰীক্ষা দিবলৈ ভাল পোৱা নে? হয়/নহয়
- ৫) তুমি ককাদেৱৰ গণিত বিষয় টো ভালদৰে বুজি পোৱা নে? হয়/নহয়
- ৬) তুমি পঢ়িবে কোনটো দিশ ভাল পোৱা? যোগ-বিয়োগ, গুণা-ভাগ/জ্যামিতি
- ৭) পঢ়িবে কিছুমান বিষয়বস্তু বুজি নাপালে নিৰুৎসাহ হ'ব নে? হয়/নহয়
- ৮) পঢ়িবে পৰীক্ষাৰ সময়ত কেতিয়াবা মানসিক চাপ অনুভৱ কৰিছা নেকি? হয়/নহয়
- ৯) তুমি ককাৰ ককাদেৱত গণিতৰ ক্লাছ কৰা নে? কৰা/নকৰা
- ১০) ককাদেৱৰ বাহিৰে ঘৰত অংক সমূহ সমাধান কৰিব পোৱা কৰা? কৰোঁ/নকৰোঁ
- ১১) ককাদেৱত নিৰুৎসাহ গণিত সমাধান কৰাত সহায় কৰা? কৰে/নকৰে
- ১২) অলপ কঠিনত অসুবিধা পালে তুমি কৌশল ব্যৱহাৰ কৰা? নিৰুৎসাহৰ সহায় লাও/সমনিয়াৰ লগত আলাচনা কৰোঁ
- ১৩) ককাদেৱ অংকত কঠিন সমস্যা পালে ভয় নাপোৱা? হয়/নালাগে
- ১৪) পঢ়িবে কঠিন বেলগ বিষয় তোমাৰ ভাল পোৱা নেকি? হয়/নহয়
- ১৫) তুমি ককাদেৱত গণিত বিষয়টো প্ৰয়োজন বুলি ক'বলৈ চাৰে? নভাবো

১০. তুমি অংক কঠিন পোরা নেকি? হয়/ নহয়
১১. তুমি ঘৰত বা বিদ্যালয়ত অংক কৰি ভাল পোরা
নে? ঘৰত/ বিদ্যালয়ত
১২. তুমি বন্ধু বান্ধবীৰ লগত অংক কৰা নে? হয়/
১৩. তুমি গণিতৰ পৰীক্ষা দিবলৈ ভাল পোৱা নে?
১৪. তুমি বিদ্যালয়ত গণিত বিষয় টো ভালদৰে বুজি
পোৱা নে? হয়/ নহয়
১৫. তুমি গণিতৰ কোনটো দিশ ভাল পোৱা? যোগ-
বিয়োগ, পূৰণ - হৰণ / জ্যামিতি
১৬. গণিতৰ কিছুমান বিষয়বস্তু বুজি নাপালে
শিক্ষকক সুধা নে? হয়/ নহয়
১৭. গণিতৰ পৰীক্ষাৰ সময়ত কেতিয়াবা মানসিক
তাপ অনুভৱ কৰিছা নেকি? হয়/ নহয়
১৮. তুমি সদায় বিদ্যালয়ত গণিতৰ ক্লাছ কৰা নে?
১৯. কৰোঁ/ নকৰোঁ
২০. বিদ্যালয়ৰ বাহিৰে ঘৰত অংক সমূহ সমাধান
কৰিবলৈ চেষ্টা কৰণে? কৰোঁ / নকৰোঁ
২১. বিদ্যালয়ত শিক্ষকে গণিত সমাধান কৰাত
সহায় কৰেনে? কৰে/ নকৰে
২২. অংক কৰাত অসুবিধা পালে তুমি কৌশল
হাৰ কৰা? শিক্ষকৰ সহায় লাও/ সমনিয়াৰ
সহায়তা আলোচনা কৰোঁ
২৩. অংকৰ অংকত কঠিন সমস্যা পালে ভয়
নহয়/ নহয়/ নালাগে
২৪. গণিতৰ সলনি বেলেগ বিষয় তোমাৰ ভাল
লাগে নেকি? হয়/ নহয়
২৫. তুমি ভবিষ্যত গণিত বিষয়টো প্ৰয়োজন বুলি
ভাবেনে? কৰে/ নভাবো